

Reactie MBO Raad wet verbetering aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Ruimte voor innovatie

De MBO Raad onderschrijft het belang van meer ruimte in het onderwijsprogramma voor innovatieve onderwijsvormen, waarmee de kwaliteit van het onderwijs verder versterkt kan worden. Denk aan leren in de praktijk of samenwerken in projecten met het hbo. Het is daarom goed dat er nu ruimte komt in de wet, zodat scholen hun onderwijs anders kunnen inrichten. In de coronaperiode is hier al volop mee geëxperimenteerd en het is goed dat deze good practices worden omgezet in wetgeving.

Ruimte voor flexibiliteit

Het wetsvoorstel verduidelijkt welke mogelijkheden scholen hebben om voor specifieke doelgroepen verkorte opleidingen te verzorgen. Hiermee kunnen scholen zich beter richten op de onderwijsvragen in de regio. Door de verplichting voor een onderliggend regulier onderwijsprogramma los te laten wordt het voor scholen gemakkelijker meer studentgroepen te bedienen, en vervalt onnodige administratieve last. Daarnaast is het goed dat het mogelijk blijft voor individuele studenten om ook in een regulier traject te versnellen. Daarmee kan een school optimaal flexibel inspelen op behoeften van specifieke doelgroepen én individuele studenten. Overigens benadrukt de MBO Raad dat voor individuele studenten soms ook een verlenging van de opleiding onderdeel van maatwerk moet zijn. Denk hierbij aan groepen studenten met een taalachterstand of bijvoorbeeld jonge moeders.

Ontkoppeling van keuzedelen

De mbo-scholen wachten al enige tijd op de ontkoppeling van keuzedelen en het is goed om te zien dat deze ontkoppeling nu in de wet wordt opgenomen. Echter, hebben wij wel bezwaar tegen de gesuggereerde niveauaanduiding die in de memorie van toelichting is opgenomen. Een keuzedeel kent immers geen mbo-niveau, en is niet gekoppeld aan een niveau van een kwalificatie. Zo staat dit ook in memorie van toelichting op de wet die de invoering van keuzedelen heeft geregeld. Gezien het belang van optimale keuzevrijheid van de student bij het kiezen van keuzedelen, zou dit een grote beperking zijn. En ook in het kader van doorstroom, kan dit tot knelpunten en onduidelijkheid leiden bij het verlenen van vrijstelling. Overigens lijkt de memorie van toelichting zich op dit punt tegen te spreken door te stellen dat een school moet verantwoorden waarom een keuzedeel past bij de kwalificatie, maar een student moet keuzevrijheid hebben binnen het gehele aanbod van de instelling. Wij vragen om een aanpassing in de memorie van toelichting op dit punt.

Als laatste willen wij graag nog aandacht vragen voor de rol van SBB in het beheren van een negatieve lijst met combinaties die niet mogelijk zijn. De MBO Raad waardeert de rol van SBB in het adviseren over ondoelmatige overlap, maar de verantwoordelijkheid om te bepalen of een keuzedeel wel of niet ondoelmatig overlapt met de kwalificatie is aan de scholen zelf en niet aan de SBB. Wij hopen dan ook dat de rol van SBB adviserend blijft.

Loopbaanbegeleidende leerweg

De MBO Raad onderschrijft het belang van extra ruimte in de derde leerweg, straks loopbaanbegeleidende leerweg genoemd (hierna lbl). Door de eis te laten varen, van het ook kunnen aanbieden van een volledig opleidingstraject, terwijl in de praktijk maar een deel wordt aangeboden, komt er meer ruimte om een flexibel aanbod voor studenten in te richten in de lbl. Ook onderschrijft de MBO Raad het automatisch afgeven van een mbo-verklaring als overzicht van behaalde resultaten voor alle studenten ongeacht leeftijd. Dit verlicht de administratieve last van een school.

Wel willen wij benadrukken dat er nog altijd een beperking zit op het inschrijven van studenten op onderdelen van de opleiding. Studenten worden ook na invoering van deze wetgeving ingeschreven op een volledig crebo, terwijl al van tevoren bekend is dat zij maar een deel van de opleiding gaan afronden. Dit leidt tot onnodige verwarring bij de student. Graag zouden wij zien dat dit wordt aangepast.

Samenvattend

De MBO Raad is blij met de ruimte die scholen met deze wetgeving krijgen op het gebied van inrichten van het onderwijsprogramma en bieden van maatwerktrajecten in zowel het bekostigd als onbekostigd onderwijs. Wel is er een aantal aandachtspunten waarvan wij graag zouden zien dat deze anders in de memorie van toelichting worden opgenomen:

1. Keuzedelen hebben geen niveau en dit is onwenselijk vanwege de keuzevrijheid van de student en doorstroommogelijkheden.
2. De SBB kent een adviserende rol bij het vaststellen van ondoelmatige overlap tussen keuzedelen en kwalificaties, maar de mbo-school is hierbij eindverantwoordelijk.
3. Inschrijven op een heel crebo waar een maatwerktraject leidend tot een certificaat wordt aangeboden, is verwarrend voor de student en de (potentiële) werkgever. Het zou mogelijk gemaakt moeten worden dat er ook op delen van de opleiding ingeschreven kan worden.

